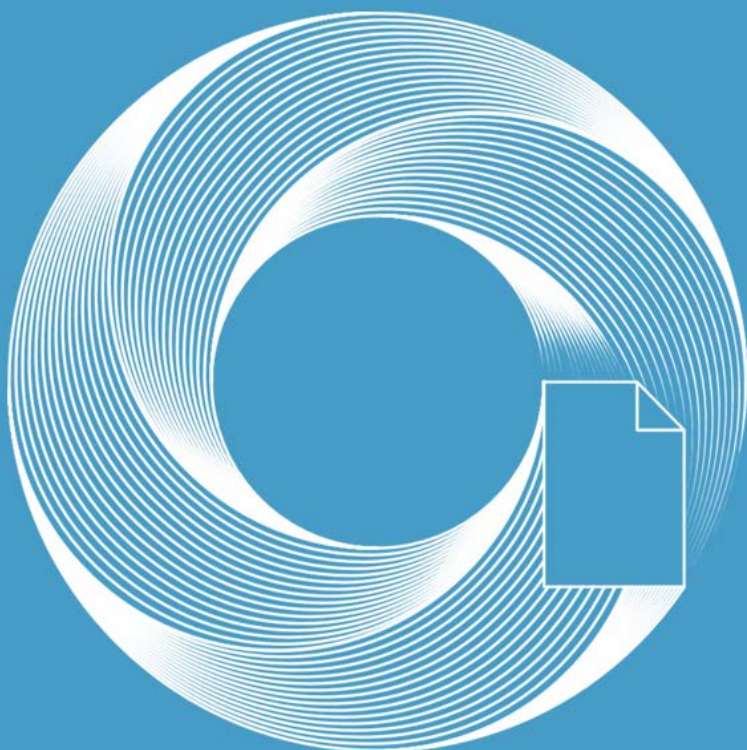

Pla d'arxius
i gestió documental
de Catalunya
Arxius 2030

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

DOSSIER DE PREMSA

INDEX

Introducció	2
Arxius 2030	
Pla d'Arxius i Gestió Documental	5
Pla d'actuacions 23-26	9
Visió 2030	14

Introducció

El Departament de Cultura, conscient del moment singular i de canvi que des de fa uns anys està experimentant el sector arxivístic, va entendre la necessitat d'elaborar una planificació estratègica amb mirada de futur fins l'any 2030.

L'adveniment de les tecnologies de la informació i de la comunicació ha comportat un **canvi substancial en la gestió documental i la conservació**. Gran part dels documents es produeixen en suport electrònic i el ritme de digitalització dels documents tradicionals s'ha accelerat per assegurar la seva conservació i atendre la demanda de la ciutadania.

En el moment present de canvi de paradigma, el desplegament de l'administració oberta, els principis de transparència, interoperabilitat i reutilització de la informació són presents i estan transformant el dia a dia del treball en els arxius.

Així, **l'11 de desembre de 2018 el Govern de la Generalitat va aprovar el projecte d'elaboració del Pla d'Arxius i gestió documental**, un instrument transversal elaborat pel Departament de Cultura en col·laboració amb el Departament de Presidència i els departaments competents en matèria de polítiques digitals i participació ciutadana.

Arxius 2030. Pla d'Arxius i Gestió de Documents de Catalunya neix doncs de la **voluntat d'avançar cap a la preservació innovadora i l'organització eficaç del patrimoni documental català**. És fruit d'un intens procés col·laboratiu que es va iniciar al 2018, amb la participació activa del sector professional i de la ciutadania.

Els arxius són serveis públics essencials i estan cada vegada més presents en la societat com a garants i **preservadors del patrimoni i de la memòria comuna.**

93398

242

243

0933

Arxius 2030

Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya

El document **Arxius 2030. Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya** va ser aprovat pel Consell Nacional d'Arxius i Gestió Documental el 12 de juliol de 2022 i pel Govern de la Generalitat el 25 de juliol de 2023.

El Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya és l'**eina que farà possible que els arxius i els seus professionals puguin adaptar-se al canvi de paradigma resultant de l'avenç tecnològic** i les conseqüències que provoca a nivell jurídic en els àmbits del patrimoni, l'administració oberta, l'apoderament i l'adquisició de nous drets de la ciutadania.

S'ha erigit com a **eina imprescindible per conèixer l'estat actual dels arxius a Catalunya i les seves necessitats a llarg termini**, a la vegada que ha acomplert el rellevant objectiu de planificar les actuacions i inversions del Govern en l'àmbit dels arxius i de recollir les propostes de desplegament i modificació de l'actual marc normatiu.

Actualment, cal recordar que **a Catalunya hi ha 379 arxius on hi treballen 1.219 professionals que conserven més de 914.000 metres de documentació**. Els seus fons nodreixen projectes i esdeveniments culturals en l'àmbit acadèmic, dels mitjans de comunicació i d'empreses culturals.

Un Pla amb tres objectius fonamentals

1. Revisar, completar i actualitzar el Sistema d'Arxius de Catalunya (SAC) a partir de la seva valoració i diagnosi.
2. Conèixer l'entorn, les tendències i les forces de canvi que afectaran els arxius en els anys vinents.
3. Revisar les polítiques del Govern i elaborar un conjunt de mesures estratègiques que marquin les actuacions i les inversions necessàries tenint en compte l'horitzó Arxius 2030.

Un pla consensuat pel sector i la ciutadania

El procés d'elaboració del Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya es va iniciar al 2018 amb l'organització de **8 taules territorials obertes, on van participar 237 persones** d'arxius locals, de la Generalitat, d'universitats, d'empreses privades i de l'Església catòlica.

El 2019 es van impulsar **taules d'experts formades per 99 persones especialistes** de diferents àmbits per aprofundir en la diagnosi del sistema. El resultat dels debats d'aquestes taules es va sistematitzar i es va sotmetre a **consulta pública** al 2022 mitjançant el portal [Participa.cat](https://participa.cat).

Un Pla dividit en dos plans quadriennals

Com a resultat del procés participatiu, el Departament de Cultura ha elaborat una visió estratègica dels arxius amb l'horitzó del 2030, que s'ha de fer realitat a través de **dos plans d'actuacions quadriennals, per als períodes 2023-2026 i 2027-2030**.

Actualment, s'està treballant en el primer pla i la redacció del segon es concretarà a partir dels resultats obtinguts de la implementació del primer i dels informes de seguiment del seu compliment, incorporant actuacions complementàries i concretes per assolir els objectius fixats per al 2030.

Pla d'actuacions

23-26

El Pla d'actuacions 2023-2026 s'estructura en **8 objectius estratègics o eixos**. Per implementar-los s'han definit 25 actuacions i s'han establert 80 accions concretes, mesurables, assolibles i rellevants i planifica el seu termini d'execució.

1

Gestió documental, accés a la informació i privadesa

Dotar al SAC d'un model de gestió documental únic, integral i transversal que proporcionï el marc a partir del qual aquests ens puguin desenvolupar sistemes, productes i solucions tecnològiques adequades.

Actuacions destacades: creació d'una comissió tècnica per definir una estratègia comuna al SAC; incorporació de la visió arxivística en el model de governança de les dades; **definició de quina ha de ser la infraestructura del servei d'arxiu electrònic al país**.

2

Preservació, conservació, restauració i digitalització del patrimoni

Establir criteris homogenis i donar suport tècnic i material per a la preservació, la conservació, la restauració i la digitalització de dades, actius digitals i del patrimoni documental.

Actuacions destacades: **aprovació d'un pla de suport a la preservació, restauració, conservació i digitalització** que identifiqui les infraestructures existents, prevegi les de nova creació i garanteixi ajuts als titulars d'arxius i fons d'arxius;

finalització i l'actualització del Cens d'Arxius de Catalunya, amb èmfasi especial als fons de titularitat privada.

3

Difusió, comunicació i participació

Proporcionar suport tècnic i mitjans als arxius perquè puguin fer difusió de llur missió i servei en la nostra societat, i millorar-ne la visibilitat.

Actuacions destacades: **creació del Portal d'Arxius de Catalunya;** definició d'un model que integri els instruments de descripció dels arxius del SAC; impuls d'un pla d'identificació de les dades que poden ser objecte de reutilització.

4

Equipaments i infraestructures

Dimensionar, dotar o actualitzar les infraestructures i els equipaments del sistema d'arxius del país i aprofundir en el desenvolupament i el manteniment d'aplicatius informàtics i del projecte Aresta.

Actuacions destacades: aprovació d'un decret d'aplicació dels estàndards de dimensionament dels arxius; **elaboració d'un estudi sobre l'impacte del canvi climàtic en la conservació dels fons documentals i el consum energètic.**

5

Formació i carrera professional

Definir les competències pròpies i fronteres de l'arxivística i la gestió documental per establir criteris acadèmics i professionals que han de guiar les funcions i les tasques dels professionals en un programa de formació continuada.

Actuacions destacades: elaboració d'un catàleg de competències del sector professional; impuls dels mecanismes

per afavorir l'intercanvi, la mobilitat i la col·laboració entre professionals dels arxius de diferents administracions.

6

Sistema i model de governança

Crear un model de governança que confereixi visibilitat i autoritat a la direcció del SAC, que promogui la participació, la col·laboració i la compartició d'informació, coneixements i recursos i que faci del SAC un sistema més inclusiu, sostenible i de qualitat, revisant la legislació actual relativa als arxius i la gestió documental.

Actuacions destacades: dotar la capçalera del Sistema d'Arxius de Catalunya de visibilitat i autoritat; reforçar el Consell Nacional d'Arxius i Gestió Documental i la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental; dotar de més visibilitat i capacitat de lideratge a l'Arxiu Nacional de Catalunya com arxiu històric del Govern i arxiu històric de Catalunya; **l'elaboració d'una nova llei d'arxius i documents de Catalunya.**

7

Empresa i innovació

Potenciar i donar suport a la indústria dels arxius, la gestió documental i la gestió de les dades i incentivar la col·laboració entre els sectors públic i privat; a la recerca i a la innovació, en productes i serveis de gestió electrònica i d'arxiu de documents, informació i dades.

Actuacions destacades: definició de models estandarditzats de contractació, licitació i plecs; **identificació dels àmbits prioritaris de recerca.**

8

Internacionalització

Donar suport institucional tant a la difusió de fons documentals relacionats amb la història i cultura de Catalunya que es conserven a l'estranger, i promoure la projecció internacional de l'arxivística i els arxius de Catalunya.

Definir, impulsar i promoure una política integral de projecció internacional del patrimoni, la història, la cultura i la realitat social de Catalunya a partir dels arxius.

Visió 2030

El **Pla d'arxius i gestió documental de Catalunya** aspira a augmentar la rellevància dels arxius i els seus professionals a l'interior de les organitzacions públiques, privades, i en el conjunt de la societat.

La Generalitat de Catalunya proposa **una visió de futur emergida del debat i la reflexió duts a terme en el procés participatiu.**

El 2030...

- ✓ Els arxius de Catalunya preservaran el patrimoni i la memòria del país i seran un element clau de l'Administració digital, les dades obertes i la transparència.
- ✓ Aportaran coneixement, participaran en la recerca, realitzaran activitats culturals i educatives i obriran plenament els seus fons documentals a la ciutadania aprofitant les oportunitats que ofereixen els canvis tecnològics i la revolució digital.
- ✓ Els arxius seran garants dels drets d'accés a la informació i la transparència, i de la correcta gestió i explotació de les dades. Amb les seves activitats, els arxius afavoriran la cultura, l'esperit crític, la cohesió social i el creixement econòmic.
- ✓ Projectaran Catalunya al món i mostraran el món a Catalunya.

Pla d'arxius
i gestió documental
de Catalunya
Arxius 2030

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura